

Св. преподобна дякониса Ксения Римлянка

Преподобна Ксения Римлянка се родила в Рим като дъщеря на знаменит сенатор и носила името Евсевия, което отговаряло на нейното религиозно настроение, защото Евсевия значи благочестива. Когато станала девойка, родителите ѝ я сгодили за един велможа и сенатор. Иначе обаче мислила благочестивата Евсевия. Тя отдавна била решила да посвети целия си ангелоподобен живот на Иисус Христос.

Времето на сватбата наближавало. Никой и не подозирал бурята в чистата душа на Евсевия, чиито мисли били устремени само към изпълнението на нейния свещен обет за целомъдрие. Усърдно се молила и най сетне взела едно смело решение: да напусне тайно родителския дом и да изчезне завинаги от суетния свят на римската аристокрация. Тежко било за нейното нежно сърце да причини такава скръб на благородния баща, на милата майка. Но по-скъпи от всичко за нея били словата на Спасителя: “Който остави... баща или майка... заради Моето Име, ще получи стократно и ще наследи живот вечен” (Мат. 19:29). Възторжено съчувствие и всеотдайна преданост тя срещнала от двете си служителки, с които прекарала цялото си детство. По поръка на своята господарка двете девойки раздали на бедните всичко, което скрито могла да отдели Евсевия от личното си притежание. Преоблечени в мъжки дрехи, снабдени с малко злато за най-дребните си разноски, те се промъкнали в потайна нощна доба през случайно отключените порти на бащиния дом и успели да се качат на един кораб за далечна Александрия. Оттам доплували до остров Коа, който се намирал на 54 километра южно от Халикарнас, в малоазийска Кария.

На малкото островче Евсевия наела една бедна къщица и помолила своите спътнички за две неща: да я считат за равна на себе си и да я наричат само Ксения, което значи странница. Скрита зад това име, тя искала да заличи всички следи от своя произход и фамилия, за да не я открият родителите ѝ. Верните и единомислени девойки изпълнявали безпрекословно желанията на своята предишна господарка и ревностно подражавали на нейния суров отшелнически живот.

Само едно липсвало на тези предани Христови невести: те имали нужда от духовно ръководство и от защита на тяхната душевна чистота. Скоро Бог им изпратил подходящ отец.

Веднъж Евсевия срещнала на острова един старец с почтен вид, който бил облечен в монашески дрехи. Тя го помолила да приеме за свои духовни дъщери нея и другарките ѝ.

– Аз мисля, че ти си епископ Божий.

– Кои сте вие?

– Ние сме от далечна страна и търсим само едно – спасение на душите си.

– Самият аз съм странник тук, идвам от светата земя. Аз не съм епископ, а игумен на манастира “Св. ап. Андрей” в Карийския гр. Милас.

Старецът Павел се съгласил да поеме ръководството на римските подвижнички, ако дойдат в

неговия град, гдето те купили дом и устроили малка църквица наблизно до катедралата, като избрали за неин покровител св. архидякон Стефан. Игуменът усърдно се грижил за малката девическа община и постригал в монашество Ксения и нейните другарки, към които се присъединили и други ревнителки на монашеското целомъдрие.

Наскоро Павел заместил починалия миласки епископ Кирил. Новият епископ посетил малката обител и посветил Ксения за дякониса, въпреки нейното нежелание.

Възвишен бил животът на дякониса Ксения. Тя приемала храна през ден, през два, а понякога и през неделя. Помнейки псаломските слова: “Ям пепел като хляб, питието си със сълзи размесвам” (Пс. 101:10), преподобната посипвала хляба, с който единствено се хранела, с пепел от кадилницата и го овлажнявала със сълзите си. Освен общата храмова молитва, тя скришом се молела в килийката си с вдигнати към небето ръце. Облеклото ѝ било най-бедно. Колкото била строга към себе си, толкова тя била грижлива, снизходителна, милосърдна и нежна към своите сестри.

Когато епископ Павел бил в с. Левкин и заедно с целия си клир чествал паметта на св. Ефрем Миласки пред неговите мощи, дошъл краят на преподобната Ксения Римлянка. Бележити са прощалните ѝ думи към разплаканите сестри:

– Сестри, вие проявихте много любов към мене. Продължете и нататък вашата любов, молете се за мене, аз умирам. Помолете и нашия отец Павел да се моли за мене, той толкова много се е грижил за душата ми. Апостол Петър казва: “Господ не се бави да изпълни обещанието Си, както някои смятат това за бавене; но дълго време ни търпи, понеже не желае да погинат някои, а всички да се обърнат към покаяние. И ще дойде денят Господен, както крадец идва нощем” (2 Петр. 3:9-10). И затова не бива да се леним, а трябва да бодърстваме. Бъдете бодри, сестри, бъдете готови да срещнете Господа с елея на добрите дела и с гореща любов!

Отпратила сестрите, тя останала сама в храма и по пладне я намерили починала. Епископ Павел положил тялото ѝ в посочения от нея гроб при стечение на голямо множество народ. След една година починала и едната от нейните другарки, която помолила останалата да разкаже, коя е била светата покойница.

Така светът узнал и Църквата съхранила житието на преподобната Ксения Римлянка, отминала в блажената вечност през втората половина на V век на 24 януари.

© Жития на светиите. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).